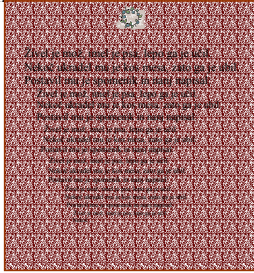

Pesmica

Živel je mož, imel je psa, lepo ga je učil.
Nekoč ukradel mu je kos mesa, zato ga je ubil.
Postavil mu je spomenik in nanj napisal:

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Zgodba

Bila je temna, nevihtna noč ... Ladjo so valovi
premetavali naprej in nazaj, veter je zavijal
med jadri in dež se je zlival na palubo.
Posadka je bila zbrana ob petrolejki. Vsi so se
zavijali v odeje in trepetali, ko je kapitan pričel
pripovedovati zgodbo:
"Bila je temna, nevihtna noč ..."

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

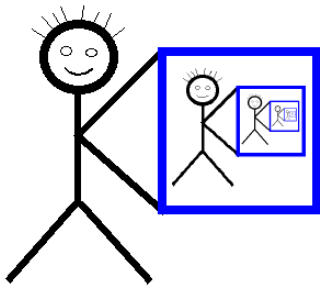

Slika v sliki

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Rekurzija

- SSKJ:
  - rekurz: *knjiž.* vrnitev (na kako stvar, dejstvo)
- Postopek, ki je definiran (določen, opisan) sam s sabo.

Problemi

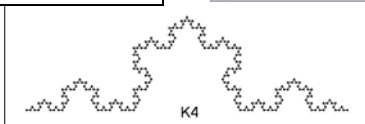
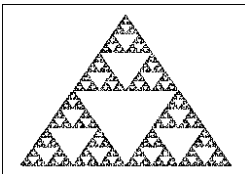

Problemi

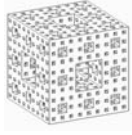

Problemi

- Izračunaj volumen telesa, preluknjane n-krat

- ◆ Poišči največje in najmanjše število v tabeli števil
- ◆ Uredi podatke po velikosti.
- ◆ Izračunaj produkt naravnih števil od 1 do n .

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

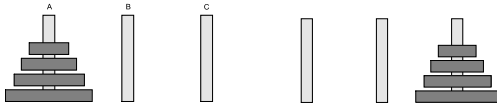

Problemi

- Izračunaj y^n s čim manj množenji.
- Hanoiski stolpiči

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

REKURZIJA

- Različni problemi
- Naloga:
  - Sestavi navodila (postopek) s katerim bi problem rešil
- Navkljub različnosti:
  - Skupni prijem: rekurzija

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Rekurzija

- Rešitev problema – podana s samim problemom, le nad manjšim obsegom podatkov
- V opisu postopka rešitve uporabimo kar ta postopek
- Če želimo priti do rešitve, ne moremo nadaljevati v nedogled kot npr. pri pesmici
- ustavitveni pogoj:
  - Kdaj v postopku ne uporabimo istega postopka
  - Običajno: ko je problem "majhen" (enostaven)

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Faktoriela

- $7! = 1 * 2 * 3 * 4 * 5 * 6 * 7$
- $3! = 6$
- Zelo hitro naraščajoča zadeva
  - $3! = 6$
  - $5! = 120$
  - $42! = 1405006117752879898543142606244511569936384000000000$
- Rekurzivna definicija: $n! = n * (n-1)!$
- $n!$ bomo izračunali, če bomo poznali $(n-1)!$
- $3! = 3 * 2!$
  - $2! = 2 * 1! =$
  - $1! = 1 * 0! =$
  - $0! = 0 * (-1)! = ???$
- $0! = 1$

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Faktoriela - postopek

Faktoriela(n):
Če je $n = 0$, je rezultat 1
sicer pa
rezultat = $n * \text{faktoriela}(n - 1)$

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Faktoriela

- $0! = 1$
- $n! = n * (n-1)!$

```
public static long faktoriela(int n) {  
    if (n == 0) return 1;  
    else return n * faktoriela(n-1);  
}
```

[Faktoriela.java](#)

[Fak.java](#)

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

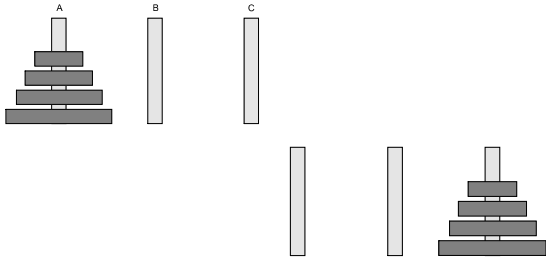

Hanoiski stolpiči

- Problem Hanoiskih stolpičev:

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

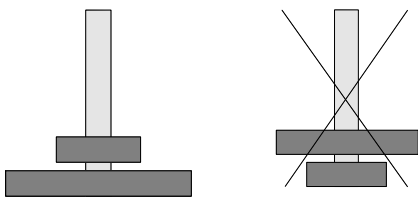

Hanoiski stolpiči

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

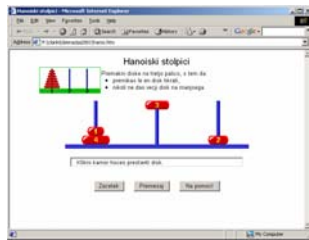

Hanoiski stolpiči - prikaz

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

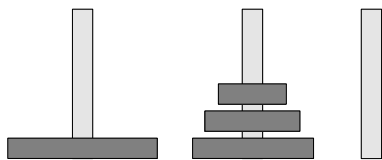

Hanoiski stolpiči -ideja

prestavi $n-1$ obročev z A na B (s pomočjo C)

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

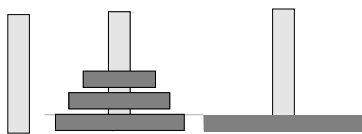

Hanoiski stolpiči -ideja

Prestavi obroč z A na C

Prestavi $n-1$ obročev z B na C (s pomočjo A)

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Hanoiski stolpiči

- Preloži n obročev z A na C s pomočjo B
  - Preloži $n-1$ obročev z A na B s pomočjo C
  - Preloži obroč z A na C
  - Preloži $n-1$ obročev z B na C s pomočjo A

- ustavi ?

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Hanoiski stolpiči

- Preloži n obročev z A na C s pomočjo B
Če je $n = 1$ potem preloži obroč z A na C
sicer pa
- Preloži $n-1$ obročev z A na B s pomočjo C
  - Preloži obroč z A na C
  - Preloži $n-1$ obročev z B na C s pomočjo A

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Hanoiski stolpiči

- /* n obročev z A na C s pomočjo B */*
 $\text{Hanoi}(n, A, B, C)$
Če je $n = 1$ potem preloži obroč z A na C
sicer pa
- $\text{Hanoi}(n-1, A, C, B)$
  - Preloži obroč z A na C
  - $\text{Hanoi}(n-1, B, A, C)$

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Hanoiski stolpiči

```
public static void hanoi(int n, char st1,
    char st2, char st3)
{
    if (n == 1)
    {
        System.out.println("Prelozi z " + st1
            + " na " + st3);
    }
    else
        HanoiskiStolp.java
    {
        hanoi(n-1, st1, st3, st2);
        System.out.println("Prelozi z " + st1
            + " na " + st3);
        hanoi(n-1, st2, st1, st3);
    }
}
```

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

---

y^n

- n je potenca števila 2 (denimo 16)
- $y^{16} = y y y y y y y y y y y y y y y y y y \dots 15$
množenj
- $y^{16} = y^8 y^8$
- $y^8 = y^4 y^4$
- $y^4 = y^2 y^2$
- $y^2 = y y$
- ..... 4 množenja

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

---

y^n

- Kaj pa, če n npr. 14
- $y^{14} = y^7 y^7$
- $y^7 = y y^6$
- $y^6 = y^3 y^3$
- $y^3 = y y^2$
- $y^2 = y y \dots 5$ množenj

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

---

y^n

- ```
if (n == 2) return y * y;
  else {
    pom = pot(y, n / 2);
    return pom*pom;
  }
```
- če ni potenca 2
- ```
if (n == 1) return y;
  else
  { pom = pot(y, n / 2);
    if (n % 2 == 0) return pom * pom;
    else return y * pom * pom;
  }
```

Matija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko
DIRI 2003

Kaj je torej rekurzija

- Kako je v slovarju definirana beseda 'rekurzivno' ?
- *Piše:* Glej 'rekurzivno'.

Matija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko
DIRI 2003

Fibonaccijevo zaporedje

- Fibonaccijeva števila so zaporedje števil
- 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...
- Kot vidimo, sta prvi dve števili v zaporedju enaki 1, vsako naslednje število pa dobimo tako, da seštejemo prejšnji dve.

Matija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko
DIRI 2003

Fibonacci.java

```
public class Fibonacci {
    public static int fib(int n)
    {
        if (n == 1)
        {
            return 1;
        }
        else
        {
            return fib(n - 2) + fib(n - 1);
        }
    }
}
```

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Fibonacci1

```
> java Fibonacci 4
Exception in thread "main"
java.lang.StackOverflowError
    at Fibonacci.fib(Fibonacci.java:4)
    at Fibonacci.fib(Fibonacci.java:8)
    at Fibonacci.fib(Fibonacci.java:8)
    at Fibonacci.fib(Fibonacci.java:8)
```

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Fibonacci2

- Rekurzija se ni ustavila
- Vstavimo println stavek

```
public class Fibonacci {
    public static int fib(int n) {
        System.out.println("Izvajam fib(" + n + ")");
        if (n == 1)
        {
            return 1;
        }
        else
        {
            return fib(n - 2) + fib(n - 1);
        }
    }
}
```

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Končna oblika

```
public class Fibonacci4 {
    public static int fib(int n)
    {
        if (n == 1 || n == 2) {
            return 1;
        }
        else
        { return fib(n - 2) + fib(n - 1);
        }
    }

    public static void main(String[] args) {
        int k = Integer.parseInt(args[0]);
        System.out.println(fib(k));
    }
}
```

Maija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

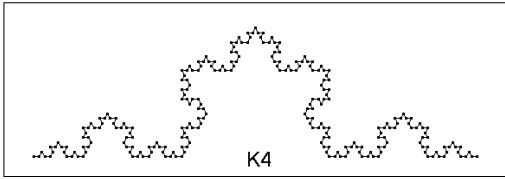

Kochova črta

Maija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

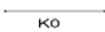

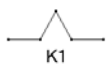

Kochova črta

□ Kochova črta stopnje 0: daljica od A do B.

□ Kochova črta stopnje 1: daljico od A do B razdelimo na tretjine in srednjo tretjino nadomestimo z dvema v obliki trikotnika

Maija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

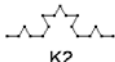

Kochova črta

- Kochova črta stopnje 1 je sestavljena iz štirih Kochovih črt stopnje 0
- Kochova črta stopnje 2: isti postopek (srednjo tretjino nadomestiti z dvema enako dolgima daljicama) ponovimo na vseh črtah, ki sestavljajo Kochovo črto stopnje 1

K1

K2

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

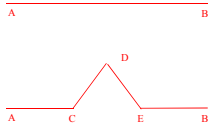

Kochova črta stopnje n od A do B

- ♦ Daljico AB spremenimo po ustreznem postopku v 4 dele: od A do C, od C do D, od D do E in od E do B.

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

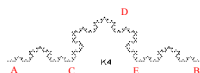
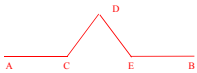

Kochova črta stopnje n od A do B

- ♦ Nariši 4 Kochove črte stopnje $n - 1$ – od A do C, od C do D, od D do E in od E do B

- Seveda to velja le, če ne rišemo Kochove črte stopnje 0
- Ustavitveni pogoj?
  - Stopnja črte = 0
  - Kochova črta stopnje 0: daljica od A do B

Marija Lokar,
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

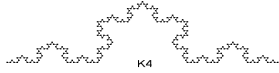

Kochova črta stopnje n od A do B

□ Kochova črta stopnje n od A do B:

Če (n = 0) nariši daljico AB

sicer

izračunamo C, D, E

nariši Kochovo črto st. n - 1 od A do C

nariši Kochovo črto st. n - 1 od C do D

nariši Kochovo črto st. n - 1 od D do E

nariši Kochovo črto st. n - 1 od E do B

Marija Lokar
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003

Koch

```
public void koch(Graphics g, int n, int ax, int ay, int bx, int by)
{
    // narišemo Kochovo črto stopnje n od A do B

    if (n == 0)
    { // črta od A do B
        g.drawLine(ax, ay, bx, by);
    }
    else
    {
        int cx = ax + (bx - ax)/3;
        int cy = ay + (by - ay)/3;
        int ex = ax + 2 * (bx - ax)/3;
        int ey = ay + 2 * (by - ay)/3;
        int dx = (int) ((ax + bx) / 2.0 + Math.sqrt(3)/6 * (ay - by));
        int dy = (int) ((ay + by) / 2.0 + Math.sqrt(3)/6 * (bx - ax));
        koch(g, n - 1, ax, ay, cx, cy);
        koch(g, n - 1, cx, cy, dx, dy);
        koch(g, n - 1, dx, dy, ex, ey);
        koch(g, n - 1, ex, ey, bx, by);
    }
}
```

Marija Lokar
Fakulteta za matematiko in fiziko

DIRI 2003
